

Pravidlá pre zaokrúhľovanie čísel

Platné číslice daného čísla sú všetky číslice od prvej zľava, ktorá nie je nulová, do poslednej zapísanej číslice vpravo. Pritom sa nepočítajú nuly, ktoré vyplývajú z činiteľa 10^n .

30	dve platné číslice
0,0056	dve platné číslice
12,0	tri platné číslice
$120 \cdot 10^3$	tri platné číslice

Číslo, pri ktorom sa uvádzajú dovolené odchýlky, **musí mať poslednú platnú číslicu rovnakého rádu**, aký má posledná platná číslica číselnej hodnoty odchýlky.

$17,2 \pm 0,2$	správne
$17 \pm 0,2$	neprávne
$17,21 \pm 0,2$	neprávne
$17,2 \pm 0,21$	neprávne

Pri sčítaní alebo odčítaní zaokrúhlených čísel výsledok zaokrúhlime na ten **najnižší rád**, ktorý obsahujú všetky dané čísla. (t.j. na toľko des. miest, koľko ich má veličina s najmenším počtom des. miest):

$52,47 + 16,1 + 3,019 = 71,589$ zaokrúhlime na desatiny – 71,6
 $784,3 - 268 = 516,3$ zaokrúhlime na jednotky – 516

Pri násobení alebo delení dvoch zaokrúhlených čísel upravíme výsledok tak, aby obsahoval najviac toľko platných číslic, koľko ich **má číslo s najmenším počtom platných číslic**.
 $124,8 \times 73,1 = 9122,88$ zaokrúhlime na 3 platné číslice – $912 \cdot 10^1 = 9120$
 $6,23 : 4,7 = 1,3255$ zaokrúhlime na 2 platné číslice – 1,3

Pravidlá pri spracovaní nameraných údajov:

1. Namerané hodnoty zapisujeme **do tabuľky**.
2. Aritmetický priemer z nameraných hodnôt počítame **o jedno miesto viac** než boli namerané hodnoty.
3. Priemernú odchýlku zaokrúhlime **na jednu platnú číslicu**
4. Aritmetický priemer z nameraných hodnôt zaokrúhlime **na rovnaký počet desatinných miest**, ako má priemerná odchýlka.

P.č.	d [mm]	Δd [mm]
1	46,5	-0,13
2	46,4	-0,03
3	46,2	0,17
Priemer	46,37	0,1

Výsledok zapíšeme: $46,4 \pm 0,1 \text{ mm}$